

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

5 Quæ remedia aduersus maleficia poßint adhiberi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

riore, vel confessario: boni enim spiritus non quaerunt tenebras, nec volunt ordinem, quem sancti Patres & sacra Scriptura tradiderunt, perueriti: facile enim ipsis est & Superiores permouere.

Septimum, Si in forma tetra aut abiecta appareat, v. g. Aethiopsis, serpentis, bufonis, canis; vel cum fœtore, tumultu, horrore, clade discedat.

Octauo, Si vbi semel præstitum est quod subsidij causâ petiit, rursus quaesitis aliis occasionibus fruolis redeat: animæ enim, vbi satis feceris, vel non redeunt, vel semel tantum redeunt, vt gratias agant. daemones quia paucis congressibus conficere nequeunt quod voluit, varias occasiones quaerunt vt sapè appareant. vnde hæc crebritas debet esse suspecta. vide Thytaum lib.1. de apparit. spirit. cap. 16. Peltanum de purgat. cap. 5. & Delrium lib. 1. q. 26. sect. 3. vide etiam infra dubit. 5. alia quædam huc pertinentia.

DUBITATIO IV.

Quale peccatum sit magia.

26
Per se est
mori se-
rum.

Respondeo, Ex genere suo esse mortale; quia continet tacitam vel expressam demonis inuocationem, ac proinde societatem & benevolentiam erga illum. Fieri tamen potest vt aliqui actus magici excusentur à peccato mortali ratione ignorantia; vt si quis ignoret, vel non aduertat tacitam illam inuocationem, cum hæc sapè sit valde occultata. plerumque tamen ingeritur homini aliqua suspicio latentis mali, ratione cuius tenetur abstinere donec plenitudo de re cognouerit: quod si non faciat, peccat saltem venialiter. Ratione leuitatis materia præcisè non videtur vquam esse veniale: quia quoddam in re parua vel ludicra demon inuocetur, per se non minus crimen est, quam si id fieret in magna. similiter tacita vel remota inuocatio, si plena consideratio adfit, est eiusdem rationis ac expressa. sæpè tamen contingit vt quando res est modica, non apprehendatur mali magnitudo; & sic potest esse veniale defectu animaduersionis.

27
Crimina
coniuncta.

Notandum est, huic crimini in iis, qui ei sunt addidit, ordinariè alia crimina grauissima esse coniuncta; de quibus à confessariis & ludicibus sunt interrogandi. Primum est, Hæresis: multi enim ex his non credunt diabolum subituro pœnas æternas, aut esse damnatum & miserum; & eos, qui ipsi adherent esse damnandos, aut eum nihil posse nisi Dei permissu, & similia. Denique pauci ex his sunt firmi in fide; & plerique deprehenduntur vel hæreci, vel nullius religionis. Secundum, Apostasia; abnegat enim Christum & Christi fidem, & sapè ipsum Deum: renuntiant Baptismo & Confirmationi, eaque conantur in se quibusdam caerimonis extirpare. Tertium, Idololatria; accipiunt enim diabolum loco Dei; huic fidem spondent, se totos dedunt & mancipant, sacrificia offerunt, aliosque deserunt honores. Quartum, Blasphemie in Deum, in Christi humanitatem, in B. Virginem, & Sanctos omnes. Quintum, Sacerilegium; sapè enim in suis incantationibus vtuntur rebus sacris, & interdum ipsa sanctissima Eucharistia. Sextum, Luxuria; vt nefaria cum damone commixtiones. Septimum, Damna proximorum; vt homicidia, præterum infantium, è

quorum corpusculis decoctis conficiunt vnguina, pulueres, & alia magica symbola; varij morbi hominibus irrogati, mortes animalium, vastationes fegetum, & similia. Ex quibus patet, magos & sagas dignos esse morte, & omnino è Republica exterminandos ob apostasiam, idololatriam, nefandos concubitus, & similia, etiam si fortè damna non intulerint. vnde etiam Exodi 22. præcipitur, *Maleficos non patieris viuere.*

DUBITATIO V.

Quæ remedia aduersus maleficia possunt adhiberi.

Remedia maleficij esse possunt vel naturalia, vel supernaturalia, vel moralia. Naturalia plerumque paruum vim habent; quia diabolus facile omnem illorum actionem eludit, si velit. bonum tamen est illa initio experiri, ex præscripto medicorum adhibendo ea, quæ ipsi ex symptomatibus congrua iudicabunt: vt si indicia sint veneni, si abundet humor melancholicus, vel alius, quo diabolus in hac affectione vt videtur: si alicui parti interperies illata, & similia.

Supernaturalia, seu Ecclesiastica, sunt optima hæc decem numerari possunt.

Primum est, Magna fides & fiducia in diuina protectione. Colligitur hoc clarè ex Psalmo 90. *Qui habitat in adiutorio Altissimi, in protectione Dei celi commorabitur, & quæ sequuntur; quibus docemur, diabolum nihil posse in eos, qui omnem spem in Deo locant. Idem patet multis exemplis. vide Cassianum collat. 8. c. 18. & 19. Paulinum in vita D. Ambrosij, Gregorium l. 1. Dialog. c. 4.*

Secundum est, Susceptio Baptismi, si non sit baptizatus. Huius extat memorabile exemplum in historia Periana Petri Chieza p. 1. c. 18. Ratio est, quia Baptismo exuimus veterem hominem, quem diabolus induxit, & induimus Christum: efficiuntur eius membra, eius filij, & domestici; transferuntur de potestate tenebrarum in regnum Filij Dei, vt Apostolus ad Coloss. 1. ait.

Tertium, Confessio peccatorum. Sæpè enim ob peccata permittitur diabolo potestas in hominè, quibus deletis, illa quoque euanescent; quibus permanentibus, frustra à alia remedia adhibeas, vt docet Petrus Cluniacensis l. 1. de miraculis cap. 6. de quo etiam vide lib. 1. vita S. Bernardi cap. 8. Itaque qui maleficiis infestantur siue in se, siue in rebus suis, exhortandi ad accuratam peccatorum confessionem & vitæ emendationem.

Quartum, Sumptio Eucharistie, vel eius præsentia: nulla enim conuentio lucis ad tenebras, nec Christi ad Belial. hoc pacto maleficia fuisse curata, refertur in vita S. Bernardi lib. 1. cap. 10. & D. Augustinus l. 2. de ciuit. c. 8. scribit, domum quamdam ab infestatione demonum liberatam oblato in ea Sacrificio. Palladius l. 1. histor. c. 19. refert, S. Macharium, cum ei oblata esset femina maleficio affecta, dixisse, Illud propterea vim in eam habuisse, quod quinque septimanis à sacra Eucharistia abstinuerat.

Quintum, Exorcismi Ecclesie. hi varij sunt: alij enim instituti sunt ad expellendum demonem à corporibus hominum, alij ab infestatione adium, alij ad illum compefcendum, ne damna per rempeltates, vel alia ratione inferat. Horum autem maxi-

maximam esse vim, patet tum ex usu quotidiano: tum quia in Ecclesia est ordinatio specialiter instituta à Christo, vel (vt quidam volunt) ab Apostolis ad dæmones pellendos & coercendos, vt patet ex Concil. Carthag. 4. c. 7. & ex Cypriano epistola 2. 55. & 76. & alijs Patribus: tum quia p̄ces illæ & adiurationes fiunt nomine Ecclesiæ Christi sponte. Refert Iosephus l. 8. antiq. cap. 2. Salomonem quoque instituisse coniurationes, quibus dæmones fugentur. non tamen constat quales hæ fuerint, sanctæ an superstitiolæ: quia non extant, nec scitur quando instituerit, in cultu veri Dei, an in idololatria.

32 *Aqua benedicta.* Sextum, *Aqua benedicta.* hæc habet vim ex precibus Ecclesiæ, per quas factum est vt diuina virtus ei assistat, ac quodam modo insideat & cõnexa sit ad dæmonis infestationes auertendas. hoc remedio plurimi vsi sunt, vt B. Marcellus Episcopus, apud Theodoretum l. 5. histor. c. 21. S. Macarius, apud Palladium l. 1. c. 19. S. Bernardus l. 2. Vita eius cap. 3. & alij innumeri; estque modo frequentissimum apud Indos.

Reliquia Sanctorum. Septimum, *Reliquia Sanctorum.*, & res aliæ ab Ecclesia benedictæ, vt Agnus Dei, cerei sacri, panis & sal benedictum; & similia. Horum exempla quotidie se offerunt.

33 *Signum Crucis.* Octauum, *Signum Crucis.* huius est vis magna contra omnes diaboli machinationes. Primò, Quia continet tacitam inuocationem sanctissimæ Trinitatis, per meritum passionis Christi, sicut enim voce, sic gestu Deum inuocare & mentem nostram exprimere possumus. Secundò; Quia continet totius doctrinæ Christianæ compendiarium professionem. significatur enim (p̄sertim adiuncta formula, *In nomine Patris, &c.* quia fieri solet) Primò, In Deo esse vnam essentiam, potentiam, maiestatem; & tres personas, Patrem, Filium, & Spiritum sanctum. Deinde, Patrem esse principium, Filium procedere à Patre, Spiritum sanctum ab utroque, & hunc esse amorem & vinculum vtriusque. Tertio, Filium à Patre descendisse in vterum Virginis, hominem factum, & nos per mortem suam transfuisse à sinistris ad dexteram, à damnatione ad gloriam. hæc omnia Ecclesia, & fideles eius inuocant hoc signo insinuare & profiteri. Quarto, Quia crux est instrumentum, quo Christus diabolum vicit, & eius potentiam fregit; quod etiam ipsum Christum crucifixum refert & obicit. Vnde crux triplici modo vim habet. Primò, In modum inuocationis. Secundò, Tamquam opus fidei & professio Religionis Christianæ. Tertio, Ratione diuinæ virtutis ex ordinatione diuinæ assistentis: nam etiam in infidelibus vim habet, vt constat de Iuliano apostata ex-historiis Ecclesiasticis. & de quodam Iudæo ex lib. 3. dialog. S. Gregorij cap. 7. His addi potest quartus, scilicet, quatenus diabolo ingerit memoriam probri & ignominie, quam per crucem accepit, & timorem virtutis Christi. Hæc sufficiunt ad hoc signum contra hæreticos defendendum. Simili modo reliquæ caritatis Ecclesiasticæ defendi possunt. nihil enim sunt aliud quàm professiones tacite veritatum fidei, & sacre preces. excitant etiam animum ad maiorem reuerentiam; & recreant suam varietate & pulchritudine. De efficacia crucis aduersus dæmones extat infinita exempla. vide Chryostomum homil. 8. in epist. ad Coloss. Lactant. lib. 4. c. 27. Cyprianum, vel quicumque

est auctor, sermone de passione Domini, Vitam D. Bernardi l. 2. c. 2. & 3. & nostrum Gretzerum, de cruce.

Nonum, *Inuocatio nominis IESV, B. Virginis, Angeli custodis,* & etiam aliorum Sanctorum. exempla plurima extant apud Auctores.

Decimum, *Oratio*, p̄sertim coniuncta ieiunio. Hæc valent etiam ad pessimum quoddam genus dæmoniorum expellendum, vt patet Matth. 17. Vide Gregorium l. 3. dialog. cap. 33. & Palladium l. 2. hist. c. 28. Qui plura supradictorum exempla desiderat, consulat Delrio lib. 6. c. 2.

Moralia remedia voco, quæ pertinent ad pactum cum dæmone dissoluendum, quando ex pacto nocet: quod fit amouendo signa magica, ad quorum presentiam nocentum irrogat, de quo dubitatione sequenti.

DUBITATIO VI.

Vtrum liceat tollere ligaturas, nodos, volumina capillorum, & alia signa malefica, posita à maleficis, eo sine vt diabolus desinat nocere.

Hæc quæstio ante complures annos ad me è longinquo missa fuit, multis argumentis pro parte negante (quam viri quidam docti & pii tenere dicebantur) instructa: quam deinde tractavi in materia de matrimonio, cap. de impedimento maleficij. verum quia propria est huius loci, quæ ibi dicta, huc transferenda, bonâ illorum, qui aliter sentiunt, veniã, putavi: solius enim veritatis & proximi iuuandi amore hæc à me tractantur: & eos qui seculis sentiunt non damno, sed pietatis, doctrinæ & dignitatis causa veneror. Fundamentum partis negantis præcipuum est, quod tollere illa signa vt diabolus nocere desinat, videatur quedam implicita illius inuocatio, vel pactiois implendæ monitio. Sed

Dico Primò, Nullo modo fas esse aliquo maleficio signa magica tollere, quamuis ad id paratum sese maleficus offerret. Est certa, & communis DD. sententia, excepto Angelo v. Superstitio, §. 1. 3. & Petro Aureolo, quem Angelus adducit. hi enim etsi concedant non esse licitum facere incantationes, licitum tamen putant, alterius, qui ad id paratus sit, incantatione & maleficio vt, vt à nobis vel alijs noxam maleficij tollamus. Confirmatur hæc sententia, quia licitum est petere ad vsuram ab vsurario parato dare, & exigere iusiurandum ab eo, qui paratus est per falsos deos iurare: vt supra ostentum. Sed horum sententia refutatur ab omnibus tamquam error. vide Caietanum tomo 2. opusc. 12. Siluest. v. Maleficium quæstione 8. & Castro libro 1. de iusta hereticorum punit. cap. 5. Ratio est, quia illa malefici operatio est intrinsecè mala, cum sit vsus artis magicæ; & tacita vel expressa dæmonis inuocatio ad aliquem effectum obtinendum: ac proinde nullo modo bene fieri potest: ergo nec petere, nec cõsentire potes vt fiat; iuxta illud ad Rom. 1. *Qui talia agunt, digni sunt morte, non solum qui faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus.* Secus est cum petitur iuramentum ab eo, qui putatur per falsos deos iuraturus, aut mutuum ab eo, qui solet exigere vsuras: nam id, quod

34
Inuocatio
nomini
IESV
Oratio.

35

Signa malefica non possunt tolli maleficio.
Angeli & Aureoli sententia.